

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič
a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inserati petič
vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod
velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5.
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODZUZNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — — — CELJE, Kocenova ulica 12. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Vojna vihra na Daljnem vzhodu

Kitajska vlada odredila mobilizacijo — Koncentracija japonskih vojnih ladij v kitajskih vodah — Amerika ne bo stala ob strani

Washington, 29. januarja. Vesti, ki prihajajo iz Mandžurije, vzbujajo v tujakih vladnih in diplomatskih krogih veliko vznemirjenje. Zadnji dogodki pričajo, da je vojna na Daljnem vzhodu neizogibna, ako Japonska v zadnjem trenutku ne odneha. Na to pa ni računati, ker je bilo baš včeraj izdano povelje za nove transporte japonskih čet in vojnih ladij na Kitajsko.

V tujakih krogih se boje, da bo Japonska proglasila blokado Sanghaja in drugih kitajskih centrov, s čimer bi bili prizadeti tudi ameriški interesi. Izvajanje blokade bi bilo istovetno z vojno napovedjo, a Amerika v takem primeru ne bi mogla stati ob strani.

Z veliko napetostjo pričakujejo v vladnih in diplomatskih krogih odgovor angleške vlade na ameriško noto, v kateri je ameriška vlada predlagala skupno akcijo.

Krvave borbe v Sanghaju

Sanghaj, 29. januarja. Japonci so včeraj začeli bombardirati Sanghaj. Vojne ladje in vojna letala so začela obstreljevati zlasti predmestje Chapaj, v katerem prebiva okrog pol milijona Kitajcev. Bombardiranje je trajalo vso noč in davi so Japonci vkorakali v mesto, boreč se z zadnjimi ostanki kitajskih čet, katerim pa se je posrečilo, da so zasedli kolodvor in ga še branijo. Vse mesto je v plamenih. S strelom mednarodni koncesiji, ki je oddaljena pet kilometrov, se nudi grozen prizor in vidi, kako se poslopje za poslopje ruši v morju plamenov.

Sanghaj, 29. jan. g. Prihod japonskih čet v Sanghaj, ki pomeni nenavadno poostrežen konflikt na Daljnem vzhodu in ki bo imel lahko za posledico diplomatske korake tudi neim-

teresiranih držav, se izvršuje z dramatično hitrostjo. Japonske vojne ladje so 19 minut obstreljevale utrbe mesta. Nato so čete vkorakale v Sanghaj. Prepričani so imele kratke, toda hude in izredno krvave boje s kitajsko posadko, ki so jo prisilile k umiku. Mir v kitajskem delu mesta je bil kmalu zopet vzpostavljen. Japonci so prišli v mesto od severa in sicer na tovornih avtomobilih. Poveljnik japonskih zasedbenih čet Ciosava je izdal proklamacijo na prebivalstvo, v kateri pravi, naj bo mirno, ker japonske čete ne namerjajo nadlegovati mirnih meščanov. Japonci so zasedli najprej del mesta Capei, kjer se nahajajo električne in vodovodne naprave. Kitajci računajo z gotovostjo na intervencijo velesil.

Kitajska vlada odredila mobilizacijo

Zaradi teh dogodkov je nankinska vlada sklenila, da se Japoncem upre, ker zamaž čaka na intervencijo velesil. Davi je bila odredjena mobilizacija 19. armade in tretje divizije nacionalne garde. Vse čete bodo poslone proti Sanghaju. Po potrebi bo objavljena še mobilizacija nadaljnjih armad.

Konzulat na vojni ladiji

Nanking, 29. januarja. AA. Osoje japonskega konzulata v Nankingu so danes prepeljali na neko japonsko bojno ladjo.

Mednarodna koncesija mobilizirana

Sanghaj, 29. januarja. AA. Na področju mednar. koncesije v Sanghaju so mobilizirani oddelki dobrovolcev, ki štejejo dozdaj 2000 mož. Ti dobrovolci pripadajo vsem v Sanghaju zastopanim nekitajskim narodnostim. Po-

veljnik angleških čet na področju mednarodne koncesije general Fleming je dobil poveljstvo nad vsemi četami mednarodne koncesije. Med Japonci in Kitajci so se začeli boji tik pred teritorijem mednarodne koncesije.

Vznemirjenje v Ameriki

Washington, 29. januarja. Zaradi poostrežen položaja na Daljnem vzhodu je ameriška vlada izdala povelje, da odpluje kontraadmiral Taylor s 4 rušilci v Sanghaj, da zaščiti ameriške interese. Taylor je dobil strogo zapnana navodila. Zatrjuje se, da bodo že danes odpisani v Sanghaj nadaljnji oddelki ameriške vojne mornarice.

Vojne ladje pred Sanghajem

Sanghaj, 28. januarja. AA. Danes zgodaj jutro se se pred Sanghajem pojavile japonske križarke in 12 japonskih torpednih rušilcev. Z japonskih bojnih ladij so izkrcali 500 mornariških strelcev, verjetno pa je, da bodo danes popoldne izkrcali še nadaljnjih 500. Nadaljnje tri japonske vojne ladje so dobile ukaz, naj bodo pripravljene, da takoj odplujejo v Sanghaj.

Japonci pošiljajo nove čete

London, 29. januarja. AA. Iz Tokija poročajo, da je oddelke japonskega topništva zapustil Kungčuling v Mandžuriji in krenil proti Harbinu.

Tokio, 28. januarja. AA. Poveljnik japonskih čet v Mandžuriji je sklenil poslati nove čete v Harbin, češ, da ga je za to prosilo japonsko prebivalstvo v Harbinu.

Tokio, 29. januarja. Japonsko vojno ministrstvo je danes odpisalo v kitajske vode nadaljnje štiri vojne križarke in 14 rušilcev. Na krovu se nahajajo tudi večji oddelki pešadije, skupno okrog 4000 mož.

Bombe v poštnih paketih

Rim, 29. januarja. s. Politična komisija za pobijanje antifašizma je te dni odkrila odposiljatelja 48 poštnih paketov, v katerih so bile eksplozivne snovi in ki so bili naslovljeni na razne osebe v več mestih Italije. Odposiljatelj je v Veroni stanujoči 30-uradni Merighi. Zaradi eksplozije teh paketov je bilo ranjenih 38 oseb, med njimi nekaj težko. Merighi je prejel svoje delovanje že 1. 1922. V njegovem stanovanju so našli več drugih paketov z eksplozivnimi snovmi ter seznam oseb, na katere naj bi se odposlali. Merighi je priznal svoje dejanje.

O „M II“ ni še nobenega sledu

London, 29. januarja. g. Angleška admiraliteta objavlja danes sporočilo, da je poveljnik pomožne ladje »Crown Of Danmark« v torek zvečer približno 60 milj južnovzhodno od Lymeregisa nenadoma zagledal močno luč, ki je svetila nekoliko sekund. Deset minut kasneje sta se dogodili dve močni eksploziji. Domneva se, da gre za pogrešano podmornico »M II«. Na lice mesta so odposlali rešilno ekspedicijo. Upanje, da se rešijo pogrešano podmornico »M II«, izgineva vedno bolj. Poizvedovanja po podmornici so se tekom noči nadaljevala, toda brez uspeha.

Zastoj v trgovinskih pogajanjih med ČSR in Madžarsko

Budimpešta, 29. januarja. s. Trgovinska pogajanja, ki so se že nekaj dni uspešno vodila med Češkoslovosko in Madžarsko, so nenadoma zastala, ker so češki agrarni postavili minimalne zahteve za uvoz madžarskih svinj. V teh okoliščinah se bodo pogajanja zelo zavlekla. Zdi se celo, da ne bo prišlo do sporazuma.

Protikomunistični proces v Rimu

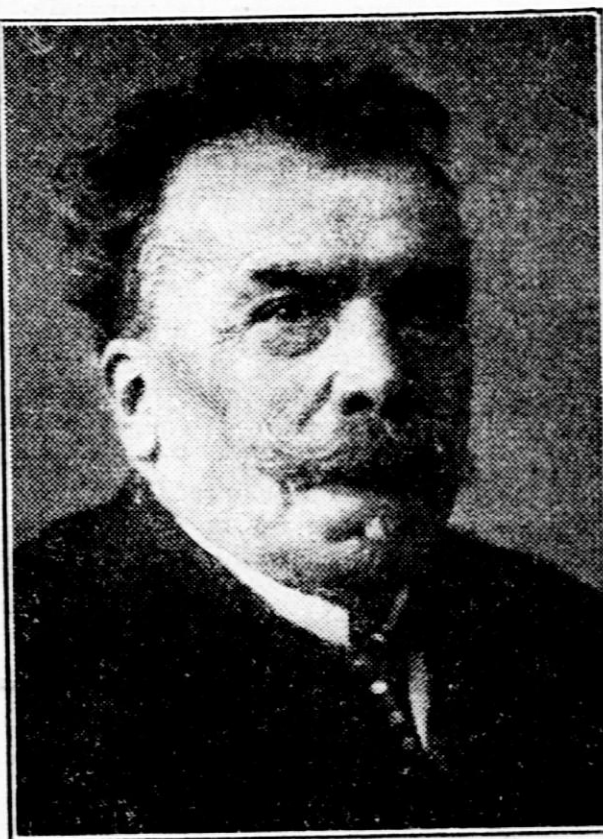
Rim, 29. januarja. g. Pred državnim sodiščem za zaščito države se je vršila razprava proti osim komunistom, ki so bili obtoženi prevarne komunistične propagande. Med obtoženci je bil tudi rumunski državljani Simuraj. Sodišče je glavnega obtoženca Batisto obsodilo na 14 let ječe, Rumuna Simuraja na 3. enega obtoženca na 3. enega na 6. enega pa na 3 leta ječe. Ostali so bili oproščeni.

Dvorni svetnik Julij Polec 80 letnik

Kot višji sodni svetnik v dvoboju zastopnik župana Ivana Hribarja

Ljubljana, 29. januarja.

V sredo je slavil svojo 80 letnico g. Matija Žitko, kmečki gospodar, ki je od prvega dne naročnik našega lista, danes se pa z največjo radostjo spominjamo g. dvornega svetnika Julija Polca, ki slavi jutri v Kamniku svojo 80 letnico in je poleg bivšega župana g. dr. Petra Grasselija od prvih začetkov našega lista naš sodnik. Jubilej narodno zavednega kmeta in jubilej reprezentanta naše visoke inteligence sta pač tudi za list najveselejši praznik.

Jubilant g. dvorni svetnik Julij Polec je sin stare gorenjske družine in je bil njegov ded oskrbnik barona Zoisa na Javorniku, njegov oče pa tiskar v Ljubljani. Ko je v Ljubljani, svojem rojstnem kraju, izdelal ljudsko šolo in leta 1870 napravil maturo, se je vpisal na pravno fakulteto dunajske univerze in po studijah prišel v Ljubljano kot avskultant. Kot tak je služboval nekaj mesecev tudi v Kamniku ter substituiral v Skofiji Loki, a leta 1877. je bil kot pristav premeščen v Logatec, nato je pa kot tak zopet služboval v Kamniku, leta 1885. se je pa preselil za okrajnega sodnika na Brdo, ki mu je bilo že iz njegovih gimnazijskih in univerzitetnih let nad vse drago, saj je tudi preživel kot najboljši prijatelj svojega sošolca Janka Kersnika vse politične. Leta 1890 je zapustil Brdo, ker je bil premeščen za okrajnega sodnika v Kamnik, a koncem leta 1897 je prišel v Ljubljano, kjer je deloval kot deželni sodni svetnik in višji sodni svetnik do leta 1911, ko je kot dvorni svetnik stopil v pokoj. Meseca februarja 1919 se je pa dvorni svetnik g. Polec preselil za stalno k svojemu sinu, sanitetnemu inspektorju g. dr. Juliju Polcu v Kamnik, kjer vse spoštuje in občuduje elegantno in impozantno postavbo vedno visoko zvrhanega starega gospoda, ki je še vedno najduhovitejši dovipnež in najprijaznejši družabnik.

Naš slavljencec se je v Kamniku tudi oženil, ko je vzel svojo pokojno soprogo Ano, hčer trgovca Podrekarja. Z njo je vzgojil dva njegova vredna sinova, namreč sanitetnega inspektorja g. dr. Julija in pa našega pravnika in zgodovinarja univ. prof. g. dr. Janka Polca.

V dobri našega nacionalnega preporoda in najburnejših bojih je bil naš jubilar navzlic temu, da je bil v državni službi, vedno goreč in odločen v borbah za pravice slovenskega jezika pri sodiščih. Kot avskultant je največ občeval v Jurčičevem krogu ter je bil aktiven član takratne družbe »Omega«, ki je pomagala Jurčiču s članki pri našem listu, ki so jih člani te družbe podpisovali z grško črko in so vzbujali največjo pozornost zaradi svoje ostrine in odločnosti. Z Jurčičem je bil pa seveda naš jubilar tudi član kluba, ki so bili v njem vsi napredni duhovi Ljubljane, kakor Fran Drenik, Viktor Globočnik, dr. Fran Ambrožič, prof. Jaka Hafner, seveda Janko Kersnik, Matija Munda, Ivan Murnik, Nosan, Makso Pletersnik, Rojc, pred kratkim preminuli dr. Edvard Savnik, dr. Josip Stare, dr. Valentin Štepihar, Simonetti, Vojteh Valenta, dr. Sifrer, Fran Višnikar, Fran Wiethaler in pa Fran Levec, ki so že vsi pokojni razen bivšega deželnega glavarja Frana Sukljeta in pa našega še vedno črnolasega jubilanta. Kako je ta klub najintimnejših prijateljev

stori za naš narod, nam priča naša politična, literarna, gospodarska in sploh zgodovina naše kulture in našega napredka. Svojo možnost in svoj značaj je pa visoki državni uradnik g. Julij Polec pokazal zlasti ob septemskih dogodkih leta 1908 in ob težkih posledicah teh krvavih dni. Kot predsednik kazenskega senata je silno mnogo pripomogel, da so bile sodbje, kolikor so takrat razmere dopuščale, zelo mile. Iznemadil je tedaj vse kroge odločni nastop našega jubilanta v znani Bücklovi aferi. Poročnik Bückl, ki je služboval pri Belgijcih, je pozval tedanje župana g. Ivana Hribarja na dvoboj in tedanji višji sodni svetnik g. Julij Polec je sprejel zastopstvo svojega prijatelja župana Ivana Hribarja z dr. Karlom Trilerjem, ki sta uravnala vso zadevo.

Večkrat so bile zavednemu in pogumnemu današnjemu jubilaru ponujene tudi časti in mandati v najrazličnejših vplivnih korporacijah, zlasti mnogokrat pa v občinskem svetu, vendar se je pa teh branil, da je tako mogel posvetiti vse svoje moči delu pri sodišču, bil je le podpredsednik upravnega odbora Mestne hranilnice ljubljanske, kjer je deloval z največjo razsodnostjo v prid našega mesta.

Za ves narod zaslužnemu dvornemu svetniku g. Juliju Polcu, našemu staremu sodniku, najspoštljivejše čestitke z željo, da bi še dolgo pri najboljšem zdravju užival plodove svojega vedno delavnega življenja!

Telefonski promet med Jugoslavijo in Bolgarsko

Beograd, 29. jan. p. S prvim februarjem bo zopet odprt telefonski promet med Jugoslavijo in Bolgarijo in sicer za enkrat med Beogradom, Zagrebom in Ljubljano ter Sofijo, Plovdivom, Ruščukom, Varno, Plevno, Burgasom in Staro Zagoro v Bolgariji. Taksa za odnosa iznaša za Beograd 4.10, za Zagreb 7.10 in za Ljubljano 7.70 zlatih frankov.

Vremensko poročilo

Ljubljana, 29. januarja. AA. Vremensko poročilo Direkcije državnih železnic v Ljubljani po stanju ob 8. jutraj: Bistrica - Bohinjsko jezero —8, jasno, snega 18 cm, Brežice —8, jasno, Celje —5, jasno, Dravograd —11, jasno, snega 8 cm, Jesenice —5, jasno, snega 12 cm, Kamnik —6, jasno, Kranjska gora —5, jasno, snega 30 cm, Korošje —7, jasno, Kotoriba —4, jasno, Ljubljana g. k. —6, megla, Ljutomer —4, snega 5 cm, št. št. Janž na Dolenjskem —9, jasno, snega 2 cm, Tržič —2, jasno, snega 2 cm, Rakek —5, jasno.

Ljubljana, 29. januarja. JZSS je danes prejel nastopna vremenska poročila: Rateče: —8, jasno, snega 35 cm, prišč, smuka idealna.

Kranjska gora: barometer 778 mm, temperatura —7, snega 30 cm, jasno, sneg srež, smuka idealna. Skakalnica pripravljena.

Sv. Janez ob Bohinju: —5, jasno, 20 cm snega, smuka idealna, drsališče na jezeru prav dobro.

Bled: —3, jasno, snega 10 cm, smuka prav dobra, drsališče na jezeru pripravljeno.

Mrzli Studenec: —15, na zamrznjeni podlagi 5 cm prišča. Smuka idealna.

Sv. Križ nad Jesenicami: 20 cm snega, jasno, deloma sreni, deloma prišč. Smuka dobra.

Zelenica: —2, snega 70 cm, deloma prišč, smuka dobra.

Cerknica: —8, jasno, v dolini sneg skopnel, na severnih pobočjih poledenel. Smuka tam dobra.

Sodražica in Travna gora: —10, 18 cm snega, jasno, sneg, sreni, smuka dobra.

Pohorje: Vremensko stanje neizpremenjeno. Temperatura —4 do —6, malo vetrovno. Novih padavin ni. Starega snega 20—35 cm. Smuka od Klopne vrha naprej ugodna.

Borzna poročila.

Zborovanje naših pravnikov

Občni zbor društva „Pravnik“ — Pomemben govor novega predsednika univ. profesorja dr. M. Dolence

Ljubljana, 29. januarja.

Na št. 79 v justični palači je bil sredi ob 18. občni zbor društva „Pravnik“, ki so se ga udeležili naši najodličnejši juristi vseh panog.

Podpredsednik g. dvorni svetnik Božidar Bežek se je v svojem govoru predvsem spominjal umrlih članov, zlasti je pa obširno govoril o neprecenljivih zaslugah mnogoletnega predsednika in častnega člana dr. Danila Majarona, ki so mu zborovalci zaključili trikratni »Slava!«

Iz tajniškega poročila

Iz poročila tajnika g. dr. Rudolfa Savjovica posnemamo, da je društvo »Pravnik« tudi v preteklem letu združevalo največje število pravnikov naše banovine ne glede na njih stan, vendar bi pa društvo moralo imeti še mnogo več članov. V »Pravniku« je bilo namreč ob koncu 1931. organiziranih 692 rednih in en častni član in je naraslo število na 9 članov, smrt je pa pobrala 13 članov in sicer društvenega načelnika in častnega člana dr. Danila Majarona, častnega člana notarja Aleksandra Hudovernika, bivšega podpredsednika dr. Valentin Krišperja in častnega člana Ivana Okretiča ter med odvetniki član dr. Josipa Vrečka, dr. Jožeta Požar, Miroslava Kvasa, dr. Alojzija Kokalja in dr. Franca Jerala, med sodniki Franca Posega in Alojzija Hočevarja ter dva notarja dr. Franca Horvata in Kazimira Bratkoviča.

V namenu, da pridobi za društvo mladino in si zagotovi večje število članstva vsaj v prihodnjih letih, daje društvo brezplačno akademskim pravnim organizacijam »Slovenski Pravnik«, vabi njih člane na svoja predavanja, prispevalo in obljubilo je pa tudi znatne zneske za podporo tem organizacijam in za svetosavske nagrade.

Društvo je odlično sodelovalo pri izvedbi programa za IV. kongres jugoslovanskih pravnikov v Skoplju, ki so se ga člani udeležili v največjem številu. Društvo se pa pripravljalo tudi za prihodnji jugoslovanski pravniki kongres ter s posebno vneto tudi za prvi shod pravnikov slovenskih držav v Bratislavi, kamor je glede kongresa društvo poslalo primerne predloge. Za ožje članstvo je društvo pridobilo izvrstno uspehi majniški izlet iz Višnje gore v Šmartno pri Liti.

Na lanskem obnem zboru sklenjena sprememba pravil je bila potrjena.

Kar se znanstvenega delovanja društva tiče, je imelo 6 predavaj, ki so bila vsa iz novega kazenskega prava. Stirikar je predaval o teh vprašanih namestnik viš. državnega tožilca g. dr. A. Munda. o kazensko-pravnih vprašanih iz našega imunitetnega prava pa profesor g. dr. Metod Dolenc. Društveno delo je bilo glede tega uravnano v dveh smereh in sicer glede izp. emembe v naši zakonodaji ter to razlagati, razen tega pa tudi drugih problemov pravne vede ne zanemariati. Tudi če se ozremo še na društveno glasilo »Slovenski Pravnik«, moramo ugotoviti, da se je društvo te poti tudi držalo. Znanstveni nivo teh razprav je bil na višini in dela čast našemu pravoznanstvu, poudariti pa moramo tudi, da se je navzlic neizpremenjeni članarini povečal tudi obseg lista, kjer je izšlo poleg številnih književnih poročil 21 razprav iz vseh področij pravne vede in je list letos prekosil določeni obseg za celih 100 strani. Pri povečanju lista bi šlo predvsem za izhajanje v krajših razdobjih, a vse je odvisno od denarne zagotovitve, ker ne bo preveč težko pridobiti si potrebne gradiva.

Kar se glasila tiče, je referent g. dr. Sajovic zlasti najodličneje zavnil govorico, ki je raznašala, da »Slovenski Pravnik« zavrača prispevke iz odvetniških vrst češ, da se uredništvo nikdar ni branilo kritike, ki jo goji v tolikšni meri kakor noben drugi jugoslovanski pravniški list. Seveda pa uredništvo vedno zahteva, da bodi ta kritika po vsebini in obliki takšna, da spada v tako resen list. Sodelovanja z advokatsko komoro se društvo nikakor ne brani in je pripravljeno iti ji k uresničenju njenih načrtov na roko. Z advokatsko komoro je že dosežen dogovor zaradi »Slovenskega Pravnika« in tako je zagotovljena tudi odvetniškim težnjam tista publiciteta, ki si jo odvetniki sami žele in ki jim edino more zajamčiti tudi uspeh.

Iz blagajniškega poročila

Tajniško poročilo je bilo sprejeto s splošnim odobravanjem, nato je pa blagajnik g. dr. Ignac Rutar podal blagajniško poročilo, iz katerega posnemamo, da je društvo imelo nad 86.000 dohodkov in plačil 70.000 izdatkov. Med dohodki zavzema prvo mesto članarina s 45.000 Din, podpora ministrstva pravde 10.000 Din in pa podpora advokatske komore fondu za predavanja v znesku 5000 Din. Za tisk »Slovenskega Pravnika« je bilo plačanih 24.000 Din a tisk stane nad 41.000 Din, za honorarje je bilo pa izplačano nad 12.000 Din. Kar se gospodarstva v minulem letu tiče je blagajnik ugotovil, da je bilo primerno ugodno, ker so bili računski zaključeni s preostankom 1600 Din. Račun prevede za prihodnje leto za tisk glasila, honorarje itd. od 50 do 55.000 Din, ki jih določa kraljeva članarina 700 članov po 60 Din, torej skupno 42.000 Din in pa pričakovana podpora ministrstva pravde.

Na predlog preglednika g. dr. Zirovnika je skupščina izrekla odobro absolutni, blagajniku pa zahvalo ter sklenila da se članarina ne izpremeni. Spomenice kongresa so prišle in jih člani dobe pri knjižničarju g. dr. Lučovniku.

Volitve novega predsednika

Prod volitvami se je oglašil k besedi viš. drž. pravnik g. dr. Mirko Grasselli in ugotovil, da društvo po dolgih letih svojega obstanka voli šele četrtega svojega predsednika, kar dokazuje vso veliko resnobo in delavnost društva. Govornik je vesel, da lahko po takih predsednikih, kakor so bili dr. Papež, dr. Andrej Ferjančič in pa dr. Danilo Majaron predlaga tako kapaciteto, kakor je profesor dr. Metod Dolenc. Predlagani ni samo najuglednejši strokovnjak, temveč tudi od onega momenta, ko je pričel juridično misliti sodeluje pri »Slovenskem Pravniku«, ki bi brez njega ne mogel izhajati. Z neizmerno žilavostjo in pridnostjo podaja k delu in študijam tudi druge, da je glasilo povzpelo na tako višino, ki dela čast vsemu jugoslovanskemu pravniškemu svetu.

Govor novega predsednika

Ko so zborovalci z največjimi ovacijami izvolili profesorja dr. M. Dolence za predsednika, se je novi predsednik zahvalil za zaupanje, češ, da smatra izvolitev za izredno počaščenje in si bo to veliko čast poskušal tudi zaslužiti. »Pravnik« ni navadno društvo, temveč popolnoma nepolitično, ki se je 40 let borilo za pravice slovenskega jezika in pripravo teren za sedanje čase svobode. V društvu so pa zbrani tudi pravniki vseh strok in to univerzalnost bo skušal podpirati s svojimi najboljšimi silami. Pri vsem svojem delu bo pa skušal postati vreden naslednik vzornega dr. Danila Majarona in s podporo drugih članov ho skušal doseči vse, da društvo pomore k dobremu zakonodajstvu, da bo naša država med najboljšimi izmed pravnih dobro urejenih držav. S svojimi kolegi Srbi in Hrvati gojimo kongresno idejo, da se spoznamo in izmenjamo ideje ter tako dvignemo nivo kongresov na najvišjo višino. Pri največji dr. Majaronovi dedščini namreč pri »Slov. Pravniku« delajmo, da bo ta dedščina še bogatejša in vedno na braniku pravde in pravice. Posebno pa novega predsednika veseli, da glasilo dobi tudi prilogo »Odvetniški Vestnik« ter upa, da se zopet zbudi k življenju tudi »Notarski Vestnik« ter ožive tudi druge panoge Sveta naloga mu bo pe vedno izpolnitev naše strokovne terminologije, ki zanjo že sedaj tako koristno delujejo urednik g. dr. Rudolf Sajovic in pa dvorni svetnik g. Božidar Bežek. Kar se vseh slovenskega pravnika kongresa tiče predsednik upa, da bodo tudi slovenski pravniki pomagali spraviti idejo na pozitivna realna tla.

Volitve novega odbora

Po govoru novega predsednika, ki je bil sprejet z največjim odobravanjem je g. dr. Stuhec predlagal listo odbora, ki je bil soglasno izvoljen ter se takoj konstituiral takole: podpredsednik g. dr. Rudolf Sajovic, blagajnik g. dr. Ignac Rutar, tajnik g. dr. Hinko Lučovnik, knjižničar g. dr. Boris Furlan, urednik »Slov. Pravnika« tudi g. dr. Rudolf Sajovic ter odborniki gg. Božidar Bežek, dr. Mirko Grasselli, dr. Hubert Souvan, dr. Anton Urbanec, dr. Josip Krevelj, vsi iz Ljubljane ter g. dr. Josko Hrašovec iz Celja, dr. Ivan Jančič iz Maribora ter Anton Kuder iz Novega mesta.

Po volitvah je predsednik skupščine dvor. svetnik g. Božidar Bežek čestital novemu predsedniku in odboru ter zaključil odlično uspehi občni zbor.

Njeno Visočanstvo pleše

Njeno Visočanstvo poje

Njeno Visočanstvo ljubi

v prekrasni, melodiozni, lepih arij polni opereti

NJENO VIŠOČANSTVO ZAPOVEDUJE

NÄTHE NAGY in WILLY FRITSCH v glavnih vlogah

Jutri premiera v Elitnem kinu Matici!

Prepir zaročencev.

Zaročnica se sporečeta in ona zakriči srdito: — Vrnem ti vse, kar si mi doslej dal!

On: — Začni torej s poljub!

Trije mušketirji

Kako poskušajo hudrta zmagati z Belcebubom, ugneti film in zlasti film s petjem in glasbo, nam kažejo »Trije mušketirji« Ralfa Benatzkega. Vzeli so iz Dumasovega romana nekaj figur in epizod in ustvarili 14 slik, ki se vrste s filmsko naglico. Pred vsako novo sliko se pojavi sredi odra zastor z napisom. Pred zastorom se še nekoliko pleše ali poje, da utegnejo za zastorjem izpremeniti prizorišče, in tako teče dejanje brez prenehanja. Le enkrat dovolijo premor, da se odslopoje sodelujoči.

Kakor čujemo pri filmih čisto glasbo in petje različnih avtorjev, je tudi Benatzky uporabil najrazličnejšo glasbo od včeraj in danes. vse mogoče preinstrumentirane, parodirane ali skoraj točno prevzete operne, operetne, slagerske in kupletne pa pri nas celo ljudske melodije. Tako imamo pred seboj tudi pravi glasbeni šarivari filmske tehnike.

Vlo zadevščino moramo sprejeti kot predpustno, vsekakor velezabavno improvizacijo, ki hoče z vsemi filmskimi in gledališkimi sredstvi čim bolj ustrezati očem in ušesom. In kar nič ne dvomim, da bodo »Trije mušketirji« tudi pri nas polno ustrezali svojemu namenu: da bodo čim večkrat napolnili gledališče.

Režiserju g. Brat. Kreftu gre vse priznanje, da je romantično snov s tremi donkihotskimi mušketirji, z dvema intrigantoma v kardinalski in meniški opremi, s cigankami, vohunkami in revolucionarnimi meščani uprizoril vsekakor jako živahno, barvito in čisto kar sodobno. Včasih človeka taka sodobnost celo nekam preveč aktualno dirne in spomni Beaumarchaisa... Ves velikanski osebni, scenski in tehnični aparat deluje pri predstavi gladko in točno ter je predstava resnično prav dobra.

Dirigent g. dr. Švara je opereto glasbeno skrbno pripravil, koreograf g. P. Golovin pa je takisto z novimi in že znanimi, preurejenimi domisleki uveljavil marljiv svoj balet — zopet vedno iznova. Niti novih kostumov po načrtih Ujanišče-va ni prezreti, ker lepo prispevajo k slikovitosti in barviti pestrosti dejanja.

Glavne tri osebe so mušketirji gg. Peček (prvi junak in platonski čestilec kraljice regentke Ane, Gaskonjec, D'Artagnan), ki je v tej svoji novi vlogi iznova dokazal, da je izvrsten karakterni igralec in ljubimec. G. Gostič kot Aramis, ki ima tudi mnogo humorja in smisla za parodijo ter g. Zupan kot Porthos, vedno lačni junčina izredne simpatičnosti in komičnosti.

Vedno bolj in lepše se udeležujejo g. Magolič, ki igra dostojanstveno elegantno kardinala Mazarina, g. Simončič omahljivega revolucionarja Caramella, g. Mohorič vohuna patra Igusta in g. Rus Brissarda, pariškega branjevca. V središču dejanja stoji kraljica, ki jo predstavlja ga. Poličeva in njen sin, kralj Ludvik, ki je z njim kot pevec in igralec prav srečno debitiral mladi Povha. Kraljica je resna, reprezentativna uloga in je imela z njo ga. Poličeva čisto novo, nelahko nalogo. Prav krepek ljudski tip je postavila s Katarino ga. Kogejeva, njeno vročerkovno hčer pa je predstavljala naturno ga. Španova. Kot vrla plesalka se je iznova odlikovala gđ. Smerkoljeva. Cigan pevec je bil g. Ivelja.

Toda največji uspeh kot pevka in igralca je žela ga. Zlata Gjurgjenac-Gavella s svojo vohunko Leono. Naša odlična Recha, Butterfly, Luiza in Košana je dokazala, da je velika umetnica tudi v opereti. Ze samo njena kreacija zasluži, da si greš človek poslušat »Tri mušketirje«. Parodija na opere, ki jo je izvajala z izvrstnim partnerjem Gostičem, polna humorja in pevkah bravur, je višek opere. Njena živa, značilnost bogata igra, njen imenitni izgovor, jasna govorica, obsežno modulirani glas, zlasti pa njeno petje dajejo opereti izreden mik in čar.

Seveda je to velezabavno muzikalno račje gnezdo publiko ves večer izvrstno zabavalo. Vsi solisti so preleteli dosti šopkov, po zaključku pa ni bilo ploskanje in vikanja ne konca ne kraja. Skratka: velik špas, ki je vreden 3½ ure!

Fr. G.

Samomor in nesreče

Ljubljana, 29. januarja.

Včeraj opoldne je neki sprehajalec v gozdu za hotelom Bellevue opazil ob kostanju pristonjenega mladenčca. Stopil je bliže in presenečen ugotovil, da neznanec vial. Obvestil je takoj policijo, naka je odšla v gozd policijska komisija, zdravnik dr. Avramovič in dežurni uradnik g. Florijan. Komisija je ugotovila, da gre za samomor in da se je nesrečni mladenič šele pred kratkim obesil.

Is listin, ki jih je imel obešenec pri sebi, so ugotovili, da gre za 27-letnega čevljarkega pomočnika Karla Mežnarja, rojenega v št. Jerneju na Dolenjskem in pristojnega v Dovoje. Mladenec je stanoval v Podlimbarskega ulici št. 20, uslužben je pa bil pri čevljarjem mojstru Kavčiču v Rožni dolini. Vzrok samomora ni znan.

Anton Drobnič, 7-letni posestnikov sin iz Pijave gorice, je včeraj našel doma staro dinamitno patrono. Fant je iz radovednosti toliko časa bezal in drezal vanjo, da je eksplodirala in mu raztrgala dlan desne roke. Morali so ga prepeljati v bolnico.

V Trzinu je na poledeneli Polakovni ulici brezposelni čevljar Fortunat Globočnik tako nesrečno padel, da si je zlomil ključnico. — Na posestnikovo hčerko Marijo Majdičevno, rojeno leta 1900 in doma iz okolice Moravce, je včeraj v gozdu padla bukev na desno nogo in jo zlomila. — Težja nesreča se je včeraj pripetila tudi na Karlovski cesti v Ljubljani, kjer je 28-letni hlevar France Bregar zadel s kolesom ob rob pločnika in odletel na pločnik. Poškodovan se je na glavi in nezavesten obeljal. V bolnici se vse popoldne ni zavedel, ker si je pretresel možgane. Davi se je njegovo stanje že nekoliko izboljšalo.

Na Celovski cesti je včeraj tramvaj podrl Jane

Členske vstopnice samo
v predprodaji danes in
jutri v kavarni Evropa

Jutri

Bohemijski karneval v UNIONU

SPEVOD MASK TOČNO OB 21.30. —
NAGRAJE ZA NAJLEPŠE MASKE SO RAZ-
STAVLJENE V TRG VINI NOBLESSE,
ALEKSANDROVA CESTA

Dnevne vesti

— Jugoslovanski reprezentančni ples v Pragi. V sredo zvečer se je vršil v Pragi VIII. jugoslovanski reprezentančni ples, ki je bil zopet lepa družabna manifestacija češkoslovaško-jugoslovanskih bratskih stikov. Ples je bil pod pokroviteljstvom kralja Aleksandra in prezidenta Masaryka. Otvorila ga je povorka častnih gostov iz županove dvorane mestnega doma na estrado Smetanove dvorane, kjer sta stala v ospredju doprsna kipa obeh pokroviteljev. Častno povorko je otvoril naš poslanik dr. Grisogono s predsednico slavnostnega odbora soprog pragaške župana go. dr. Baxova, njima so na sledili v zastopstvu prezidenta republike kancelar dr. Samal z go. Grisogono, predsednik poslanske zbornice Malypetr, predsednik vlade Udržal, ministri dr. Beneš, dr. Slavik, Mišoch in dr. Viškovsky, generala Podhajski, in Syrový, pooblaščen ministri Křofa, Striml, Svagrovsky in Wellner ter rektorja dr. Pekař in dr. Anderle. Prof. dr. Wiedermann je zaigral na harmoniji obe državni himni, potem se je pa pričel ples s srbičanko. Na čelu srbičanke so bili zopet uradni gostje. Prireditelj je poselilo mnogo pragaške občinstva in članov jugoslovanske kolonije.

— Tragedija beograjskega vseučiliškega profesorja. V Beogradu se je obesil znani učenjak vseučiliški profesor dr. Gjorgije Jovanović, profesor radiologije na medicinski fakulteti. Obesil se je v svojem stanovanju na okno Služkinja Katarina Novak ga je našla že mrtvega. V sobi so našli v nemščini pisano pismo, ki ga je pokojnik pisal nekemu prijatelju na Dunaj, pa ga ni odposlal. Pokojni je bil rojen l. 1871 in vseučiliške študije je dovršil na Dunaju. Od l. 1895 do 1899 je bil asistent v zavodu za patološko histologijo in bakteriologijo, pozneje asistent v zavodu za splošno in eksperimentalno patologijo, l. 1910 je postal docent medicinske fakultete v Beogradu, od l. 1910 do 1918 je bil izredni profesor na Dunaju, l. 1919 je postal redni profesor, l. 1920 je pa prišel na povabilo pušvetnega ministrstva v Beograd in je bil med ustanovitvi medicinske fakultete. Bil je predsednik društva za proučevanje in zatiranje raka, član akademije znanosti v Lvovu, srpske kraljevske akademije, mednarodnega društva češkoslovaških zdravnikov v Pragi, jugoslovanskega zdravniškega društva, nemškega odbora za zatiranje raka, nemškega patološkega društva in dopisni član zdravniškega društva na Dunaju. Njegova znanstvena dela so izšla v hrvaščini, francoščini, nemščini, angleščini in češčini.

— Nakup zlatega in srebrnega denarja. Občinstvo se opozarja, da kupuje Narodna banka poleg predvolnega srebrnega denarja tudi vse vrste zlatnikov starih in novih izdaj. Kupovanje zlatnikov in predvolnega srebrnega denarja vrši Narodna banka v splošnem interesu, ker s temi zlatniki krepki svojo zlato podlago. Krepitev zlatega podlage, za katero danes stremijo skoraj vsi emisijski zavodi pa je velikega pomena za denarno politiko, ki jo je dolžna izvajati Narodna banka. Zato se priporoča vsakemu, da zlatnikov in srebrnikov ne hrani doma, temveč jih proda Narodni banki.

— Konferenca zveze lekarniških sodruštva. V nedeljo dopoldne bo v Zagrebu širša konferenca uprave zveze lekarniških sodruštva Jugoslavije. Na dnevnem redu so važna strokovno-stanovska vprašanja, kakor pokojniško zavarovanje lekarniških sodruštva, zdravila in bolnišnica blagajna, reforma farmacevtskega študija itd. Na konferenci so bo obravnavali tudi splošni položaj sodruštviske skupine lekarniškega stanu po uveljavljanju izprememb in dopolnil zakona o lekarnah, in določene določbe smernice nadaljnje stanovske politike zveze lekarniških sodruštva.

— Odprte planinske kočice. SPD sporoča občinstvu, da so odprte in oskrbovane sledeče kočice in domovi: V Triglavskem pogorju: Stara Aljaževa kočica (neoskrbovana), Erjavčeva kočica na Vršču, odprta in oskrbovana ob nedeljah in praznikih, kakor pokojniško zavarovanje lekarniških sodruštva, zdravila in bolnišnica blagajna, reforma farmacevtskega študija itd. Na konferenci so bo obravnavali tudi splošni položaj sodruštviske skupine lekarniškega stanu po uveljavljanju izprememb in dopolnil zakona o lekarnah, in določene določbe smernice nadaljnje stanovske politike zveze lekarniških sodruštva.

— Koča na Vršču. Opozorilo posetnikom Erjavčeve kočice. Došlo so pritožbe posetnikov Erjavčeve kočice na Vršču, da obneje straže z nastopom noči ne puščajo nikogar na Vršču, četudi se legitimira. SPD je v zadevi posredovalo pri komandni pogranični čet. ki je nemudoma ukrenilo vse potrebno, da se turistom, ki se legitimirajo s planinsko legitimacijo, ne bodo delale nikake ovire več. Četudi gre na Vršču pomoči od večernih vlakov. Omenjamo pri tej priliki, da gre komanda pograničnih čet SPD rada na roko, potrebno je le, da se o morebitnih nedostatkih na primeren način obvesti. — SPD.

— Dobave. Strojni oddelki Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 5. februarja ponudbe glede dobave 400 zvitkov brzinsko-merilnih trakov. Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI pogoji pa pri omenjenem oddelku. Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 18. februarja

ponudbe glede dobave 500 komadov griševan za električne žarulje ter glede dobave 15 komadov smirkovih plošč. — Predmetni oglas so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo megleno in hladnejše vreme, čez dan jasno. Že včeraj je kazalo, da se bo vreme izpremenilo. Bilo je namreč še skoraj po vseh krajih naše države jasno. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 17, v Skoplju 8, v Mariboru 8, v Beogradu 3, v Zagrebu —0,3, v Ljubljani —0,4, v Sarajevu —1. Davi je kazal barometer v Ljubljani 780,3 temperatura je znašala —6.

— Tihotapstvo tobaka. Finančni organi v Splitu so našli v sredo pri pregledovanju zagrebskega vlaka 109 kg tihotapskega tobaka, namenjenega za Zagreb. Tobak so seveda zaplenili. Tudi v bližini Zagreba so našli v neki gostilni na tihotapce tobaka in zaplenili 135 kg najfinjšega hercegovaškega tobaka. Orožniki so tihotapce zasledovali in enega ranili v nogo, Piše se Marko Grubešić. Arretirali so tudi druga dva tihotapca Stefana Priča in Franjo Zoriča.

— S sekiro na moža. V sredo zvečer se je odigrala v Zagrebu krvava rodbinska tragedija. Pred petimi dnevi je prišla iz Skoplja k svojemu možu v Zagreb Marija Petrušević. Zakonca sta našla v nekem prenočišču sobo in ljudje so takoj opazili, da se ne razumeta. V sredo zvečer je mož zadremal, žena je pa pograbila sekiro in mu zadala 12 težkih ran na glavi. Pri zaslišanju je izjavila, da je napadla moža v samoočrabi, ker jo je hotel baje tudi on kresniti s sekiro. Policija ji pa ne verjame.

— Samomor mladih zaljublencev. V Sarajevu sta šla v smrt gimnazijalka Dragica Dragić in 20 letni Zvonimir Voloder Kurjač banke uprave Ostoje Radić je našel v sredo zgodaj jutraj blizu mesta Dragico v mlaki krvi. Obvestil je orožnike, ki so kmalu našli mrtvega tudi njegove fanta. Na bližnjem drevesu je bilo pritrjeno pismo, namenjeno šefu kriminalne policije. Samomorilca pravita, da sta našla do spoznanja, da ni vredno živeti, pa sta sklenila preseliti se skupaj na omni svet. Prosita oblasti, naj njunih trupel ne obducirajo in ne vodijo preiskave.

— Pri žetodnih težkočah. Izgubljenem teku, zagatenju, napetosti, zgađi vzpehavanju, tesnobi, bolečinah v čelu, nagljenju k blazni učitina 1—2 časi na ravne — Franz Josefovec vodenje temeljito iztrebljenje prebavil. Mnenja bolnišnice izpričujejo, da jemljejo »Franz Josefovec« gorenje radi tudi oni, ki morajo dolgo polegati v postelji in jim zelo prija voda. — Franz Josefovec vodenje se dobi v vsaki lekarni, drogeriji in specijalski trgovini.

Iz Ljubljane

— Naval na ljubljansko bolnico. Na ljubljansko bolnico je pozimi, zlasti kadar je hud mraz, vedno velik naval. Tudi letos v januarju je bolnica sprejela izredno veliko bolnikov. Do danes je bilo sprejetih 160 bolnikov. Povečanje bolnice je res nujno potrebno.

— Vse kvarte enkrat imamo v Ljubljani lepo vreme. Takšen znamenit dan je bil včerajšnji. Jutraj se je nam sicer se obetal sneg in je bila Ljubljana vse dopoldne zavita v meglo, popoldan je pa solnce vendar prišlo in skozi dolejši nepremagljivo meglo. Počasi se je povsem zjasnilo. Medtem je barometer začel padati. Zadne čas je dosegel maksimum in se je trdovratno držal na nenavadni višini in baš zato smo imeli tako meglene dni, ker je pri nas tudi vreme vedno na glavi.

— Dodašnji ribji trg. Na ribjem trgu je bila davi precejšnja množina rib, morskih in domačih. Morske so bile precej drage, ker je bil lov na morju zaradi burje in viharjev težak. Prodajali so arbone in barbone po 48, osličje po 36, salpi po 46, kalamari po 44, gilice (menuli) po 24, sardelice po 24 in tunina po 44 Din kg. Posebnost je bil tudi losos, ki pride na trg od Vzhodnega morja. Prodajali so ga po 32. Od domačih rib so prodajali lepe karpe iz Rač po 22—24, ščuke po 30—36, mreže in klene od 15—20 Din. Žabji kraki pa so bili po 1—1,50 Din.

— Jutri prekrasna Léharjeva opereta »Dežela smehljaja« z Richardom Tauberjem. Na opetovano izražene želje občinstva prinaša jutri ZKD svojim množičnim prijateljem najlepši Richard Tauberjev film, Léharjevo opereto »Dežela smehljaja«. Predstave se bodo vršile v Elitnem kinu Matic in sicer jutri ob 14.15 ter v nedeljo ob 11.00. Cene najnižje tako, da bo lahko vsakdo videl in slišal to divno opereto v najboljši zasedbi.

— Turistovski klub »Skala« v Ljubljani obvešča svoje članstvo, da se vrši izlet v Luče in na Koroško v dnevi 30. I. do 2. II. Skupni odhod članstva je v soboto 30. I. z vlakom ob 13.49 preko Celja do postaje Šmartno ob Paki ter z naročnim avtom dalje v Mozirje, kjer se prenočuje. V nedeljo zjutraj z avtomobilom do Luče in takoj dalje preko Lučke kočice na Koroško. Sestop v Luče v torek dne 2. II. ter povratek z vlakom, ki pride v Ljubljano ob 10. zvečer. Članstvo se opozarja, da pride pravočasno na kolodvor radi izpolnitve uverjenja. Koča na Koroški je neoskrbovana. Hrano je ponesti s seboj, vendar pa je za torek naročen obid

pri »Planinšku«, tako da za zadnji dan lastna prehrana lahko odpade. — Odbor —lj Sentjakovski oder igra v nedeljo 31. januarja in pa na praznik 2. februarja. V nedeljo, 31. januarja vprizori Sentjakovski oder izvirno veseloigro »Zadeva Kaisera«, ki je imela dosedaj izredno velik uspeh. Navzoče občinstvo je bilo navdušeno zaradi silne komike dejanja. Kdor ljubi res dobro zabavo, naj posesti predstavo. — Na praznik 2. februarja pa se vprizori burka smeja »Svetnik« (»Deviški Jakob«), ki je znan občinstvu iz istoimenskega filma. Vodilno vlogo igra gđ. Wrischerjeva in g. Milan Košak. — Vstopnice se dobe od petka dalje v trgovini g. Petra Šterka, nasl. na Starem trgu.

—lj V soboto k »Tičku na gričku« ne bo vam žal. Postroženi boste poleg drugih dobrot tudi s pehovoč iz krofi. Za zabavo bo skrbel prvovrstni pianist.

—lj V mestni klavirni ljubljanski se bo v soboto 30. I. m. ob 17. uri prodajalo na prosti stojnici prašičje meso.

—lj Občini štor Narodne galerije bo v petek 12. februarja 1932 ob tepih popoldne v društvenih prostorih

—lj Tradicionalna »Slavčeva maskerada« se vrši kakor vsako leto na pustno ne deljo dne 7. II. t. l. v veliki dvorani in stranskih prostorih hotela »Union«. Povsem moderna nekorecija, sodeluje veliki jazz »Sloget«.

Iz Celja

— V Dramlji bo vozil celjski mestni avto. Vredniški avtomobil v Dramlji od 31. januarja do 2. februarja vsak dan dvakrat in sicer z odhodom izpred celjskega kolodvora ob 8. jutraj in ob 13. popoldne. Vračal pa se bo iz Dramlje ob 11. dopoldne in ob 17. popoldne.

— Drevi ne bo pevske vaje Celjskega pevskega društva, pač pa se bo vršila vaja jutri zvečer.

— Predprodaja vstopnic za dr. Kugyjev predavanje, ki se bo vršilo v sredo 3. februarja ob 21. v dvorani mestnega kina, se že vrši v knjigarni Goričar & Leskovec na Kralja Petra cesti.

— Za repizo »Marišec«, ki bo na svočeno popoldne v tukašnjem gledališču, se dobe vstopnice v predprodaji v knjigarni Goričar & Leskovec. Na to lepo kmečko vasko dramo opozarjamo v prvi vrsti prebivalstvo bližnje in daljne celjske okolice. Zveze z vlekli in avtobusi tako za prihod, kakor tudi za povratek so izredno ugodne.

— Nove srečke IV. razreda državne razredne loterije so že prišle in naj jih lastniki obnove čim prej v celjski podružnici »Jutrac«. Na razpolago je še nekaj polovljenih in četrtinskih srečk za nove kupce. Zrebanje bo že 4. in 5. februarja.

— Nenavaden pomladanski gost. Prijatelj našega lista nam je včeraj poslal iz Sv. Jurja ob pužni železnici nenavadnega znanilec pomladi. Neki šolar je našel na domačem vrtu normalno razvitega živega majskega brošča, ki ga je privabilo iz zemlje tople predvečernje solnce. Najbrže pa še ne bo tako kmalu pomladi in se bomo skoraj gotovo še sankali in smučali po nohem snegu.

Čudna zima

Minili so že skoraj vsi znamenitejši zimski patroni — sredozimci, zimeka kriza je pa vedno občutnejša. Minil je dan devet. Neke predvečeri, vendar pa ni bil prav nič bel. Pred tednom je pratika slavila mučnica Vincenca. Tudi ta patron se je klaverno odrezal. Ni nam prinesel mraza in sploh ni uveljavljal svoje avtoritete.

Najhujeje je v Ljubljani pač to, da vzdihujemo za snegom mnogo bolj kot zaradi vseh drugih kriz skupaj. Vsi ga želimo najmanj do nosov in je sploh vseeno, ali ima to nepopisno hrepenje podlago v občinskem proračunu ali ne. Saj pa tudi Ljubljancem ne more biti nesrečnejši, kot če nima niti prelube brozge, da bi zabavljali in sploh se ne počuti n'kdar dobro v suhem. Nikar ne mislite, da se je zdravstveno stanje meščanov zaradi suhe, mile zime kaj izboljšalo. Kaj že! Ljubljancem so najbolj zdravi, če lahko iztresejo jezico — no, zdaj je pa takšna zima, da se človek ne more n

Albert Sorel:

Čudodelni zdravnik

Roman

Sem na sledu veliki tatvini dijamantov. Našel sem žida; mož spada med »naše brate«; on mi je povedal vse. Objašnjenost in domišljavost jih izda. Treba je pa previdnosti; žid je pripravljen braniti se z vsemi sredstvi, če bi mu ne dali miru. Pazi, on nas ima v rokah. Njemu so znane vse naše tajne. Bodi previden z njim. Piše se Hirschberg in stanuje v ulici Petit-Carreau št. 13. Pismu prilagam dve pripombi: eno, nanašajočo se na to staro židovsko pokveko; druga je pa cel zvezek, obsega jo kritičen rokopis Rofossov. Za enkrat je moje poslanstvo končano. Potujem v Curih. Upam, da tudi tam ne bom brez dela.

Mašek.

Poedini deli rokopisa so bili označeni s številkami in vloženi v platnice z napisom: Mondreville.

Maurice je polagoma okrevaj, toda bil je še vedno v nevarnosti, da se mu bolezen povrne. Chebsky mu je neumorno stregel in kadar ga je vodil iz sobe, ga je podpiral. Čeprav je bil sam enako slab kakor Maurice.

Misel na osvetlo Mauricu ni šla iz glave.

To je bila prva misel, ki mu je šinila v glavo, ko se je zavedel.

— Nočem umreti, dokler ne izpolnim te naloge, — je mrmral sam pri sebi. Pod vplivom boleznij, mrzljive in ljubosumnosti, ki jo je Chebsky neprestano držal in razvnel v njem, se je ta plemeniti značaj polagoma razkraval in obračal k sovraštvu svojih lastnih sposobnosti.

— Pomirite se, — mu je dejal Chebsky nekega dne, ko ga je misel na smrt posebno močno težila. — Če ostanete živi ali če umrete, vaša osvetla bo izvršena. Če umrete, sem tu jaz, a jaz sem silnejši od njih, ker imam v rokah vso rodbino in je ne izpustim; ona mora plačati za druge in za vse brezpravje, ki sva ga morala prenašati. To je zakon. Za grehe so potrebne žrtve. Samo potrpeti je treba. Orodje je v mojih rokah.

Te besede je izgovoril s tako globokim prepričanjem in s tako silo gluhe strasti, da je Maurice kar groza spretelala.

— Ali govorite resnico? ... Poznate orodje?

Chebsky je odgovoril: — To je moja tajna. Pride čas, ko jo vam odkrijem. Spite in čakajte, maščevani boste.

Maurice je bil še premlad, da bi mogel razumeti, kaj misli s tem. Sicer je bil pa že vajen čudaštva svojega prijatelja. In izkušnje je vedel, da se nani lahko zanese.

In tako je mirno zaspal. Njegov obraz je dobival počasi poteze zadovoljivega in pomirjenega človeka.

Chebsky ga je gledal in mrmral sam pri sebi:

— Rodil se je, da bi živel, da bi bil dober, srečen in morda tudi slaven.

Solze so se mu zalesketale v oči. Potem je začel kašljati, zatnil si je usta z robcem in zbežal v svojo sobo.

Drugo jutro je dejal Mauricu:

— Najino delo zahteva mnogo časa, a sredstev nimava. Mislimi morava na to, da doseževa v svetu odlične polceže. To je nama nujno potrebno. Predlagam vam, da jo mahneva v Rusijo. Ljudi slovanske krvi tam radi s. roj. majo. Nam pa tudi ne bodo delali sitnosti, saj imate slovanski potni list. Tam bova delala in čakala boljših časov.

VII.

V začetku maja 'ta odplula iz Hamburga.

Sredi junija je prejel baron de Rofosse v Mondreville uradno pismo, glaseče se:

»Podpisani konzul republike Francije v Albo na Finskem potrjuje, da je bil 28. maja 1849 na lastno prošnjo sprejet v splošno bolnico tega mesta Maurice de Rofosse; bolnik je na smrtni postelji izjavil, da se piše Maurice de Rofosse in da je bil rojen 14. avgusta 1827 v Mondreville, kakor je razvidno iz rojstnega in krstnega lista; med drugim je priznal, da je isti Maurice de Rofosse, ki ga je sodišče v Rouenu v odsotnosti 25. marca 1849 obsodilo na smrt, Maurice de Rofosse je pred smrtjo izjavil, da ni kriv inkriminiranih mu zločinov.

Podpisani je vzel to izjavo na znanje in potrjuje dalje kakor je razvidno iz priloženih dokumentov, da je imenovan Maurice de Rofosse 29. maja 1849, podlegel bolezni, ki ga je mučila. V dokaz njegove smrti je bil ta protokol napisan in podpisan.

Prisotna sta bila:

Werner Antonin, doktor medicine in ravnatelj splošne bolnice ter Chebsky Václav, slušatelj medicine.

Dano v Albo, 30. maja 1849.

Konzul republike Francije Gočevski.

VIII.

Petnajst let po teh dogodkih, nekega februarjskega popoldne 1863, je vprašal v Pont-Audomeru iz železniškega omnibusa izstopilviš potnik, kje bi mogel najeti voz. Poslali so ga v hotel Plat d' Etain in odšel je tja.

Potnik je bil star okrog pet in štiri-deset let. Poteze njegovega obraza so bile mlade in obenem utrjene; njegov bledežolti obraz so bile prepregele prežgodnje gube; nosil je lepo mehko, že nekoliko sivo kozjo bradico; usta je imel majhna, ustnice tanke, blede, skoraj neprestano stisnjene v ironičen smehljaj; oči pod košatimi obrvmi so bile velike, sive, zelo pogosto mračno strmeče in kakor bi bile utrjene po ravno-tem razmišljanju. Lase je imel počesane nazaj, celo široko. Postave je bil nizke, v vsej njegovi pojavi je bilo nekaj smelega, živahnega, s posebnim izrazom tuja, ki ga spoznaš na prvi pogled. Če je hodil, se je zdel vedno globoko zamišljen. Če si ga pa nagovoril, je bilo kakor da se je prebudil in takoj se je ves zatopil v predmet pogovora. Govoril je gladko francosko, čeprav z močnim češkim naglasom.

Dejal je hotelirju:

— Rad bi se odpeljal v Saint-Vigor Tollewaastski.

— Še nocoj, gospod?

— Tako.

Največji karakterni igralec Nemčije, sloviti umetnik

Heinrich George

predstavlja ganljivo, iz vsakdanjega velenostnega življenja vzeto zgodbo o Francu Biberkopfu

BERLIN

Aleksandrov trg

(V novo življenje)

Po istoimenem romanu Alfreda Döblina.

Mladini neprimerno!

Predstave danes ob 4., 1/4 8. in 9 1/4 zvečer.

Elitni kino Matica

Telefon 2124

Eksplodizija 4500 kg dinamita

65 metrov visok hrib izginil v 5 minutah — Največja eksplozija našega stoletja

Pavel Job pripoveduje v »Lidovih Novinah«, kako so v zalivu pri Costa Bella nedavno razstrelili 65 m visok hrib, ki je pod njim eksplodiralo 4500 kilogramov dinamita. Bil je krasen dan. Pripoveduje Job, ko se je sinje morje lesketalo v čarobni barvi neba, ko so lahni valovi poljubljali bregove Jadrana in ko so se bel galebi veselo gurali na vodi. Na gorskih grebenih se je belil sneg, tu doli po praviljnih vrhovih Lungomare della Madonna so pa že cvetele vijolice in vrtnice. Barčice z velikimi belimi jadrji so počivale ob pomolu, tisoči in tisoči ljudi so pa stali ob dolgi cesti na obali. Čuden strah jim je zrl iz oči, ki pa so bile tudi polne resne radovednosti.

Pred drevi je bilo razglašeno, da bo eksplodiral danes v zalivu pri Costa Bella 4500 kg dinamita. Čeprav je »Vedeta d'Italia« z Reke mirna in prebivalstvo, da ne bodo trpela nobene škode niti poslopja, niti imetje, niti zdravje ljudi, vendar, so se vsi ljudje bah. Okna mišic in velikih hotelov so bila odprta, da bi šipe pri eksploziji pod pritiskom zraka ne popokale. Mnogi so odpotovali, drugi zopet so poslali svoje rodbine v bližnje kraje. Samo inženjerji so se smeje izprehajali in mirili ljudi, češ, da se ne more nič zgoditi. Izginil bo samo hrib.

Stojim na Porto Nazario Sauro, majhne hišice se razprostirajo pred menoj, kakor na kulisi operete. Od reke sem plujajo majestetično tri bele ladje, ki so na njih krovu načelniki uradov. Signor Antonio de Biase, prefekt mesta Reke, stoji na poveljniškem mostičku. Ceste in pešpota so polne ljudi. Vsi se oziramo na žolto hišo, kjer stane danes župan von Stadler in kjer je nekoč živel in umrl politik bivše monarhije grof Julius Andrássy st. Baš v sobi, kjer je zunanji minister grof Andrássy umrl, pritisnejo danes na gumb električnega kontakta in cel hrib zleti v zrak.

Četrt na 12. Manjka še 15 minut. Višji inženjer Andreas Bayer, upravitelj mestnega gradbenega urada na Reki, mi rade volje pojasni, kar me zanima. Eksplodiralo bo točno 4500 kg dinamita. To je doslej največja količina eksplozivne snovi, ki eksplodira v našem stoletju naenkrat. Pred 53 leti je eksplodirala naenkrat še večja količina razstreliva. Bilo je 12. maja 1875. v Curkovcu v Jugoslaviji. Takrat je bil navzoč tudi cesar Franc Jožef I., ko so poginili s 26.700 kg črnega smodnika v zrak tudi hrib, k' je bil ljudem napoti in čigar kamenje so potrebovali. 4500 kg dinamita ima pa mnogo večjo moč, kakor takrat porabljen množina smodnika.

Izvrtili smo tu predor, ki vodi iz njega na vse strani mnogo hodnikov v približni razdalji 30 m k površini »obočij hriba. Na koncu srednjega roba predora je 2 m visok navpični rov, kamor smo naložili to veliko množino dinamita. Tu sem so znosili delavci po 25 kilogramov dinamita. Zaboji so bili zvezani z žico, v žično mrežo sta bila pa napeljana dva električna voda in sicer zato, ker bi se lahko pripetila ne- previdnost in bi mogel en vod odpovedati. A če bi odpovedala oba? Potem bi bila vsa krajina tako dolgo smrtno nevarna človeškim življenjem, dokler bi dinamit po naključju sam ne eksplodiral. Sicer je pa itak ves ta poskus velik riziko za podjetnike. Kras je poln podzemnih jam in ni izključeno, da je jama tudi na tem kraju. V tem primeru bi vplivala prebojna sila dinamita samo navzdol in velike žrtve v obliki denarja in človeškega dela bi bile zamen.

Ura je 11.19 — vprašujem dalje in ženjer mi odgovarja. Leta 1875. so pridobili 36.000 kubičnih m kamena in

gramoza, tu pa računamo z 80.000 kub. metrov. To pomeni 16.000 vagonov. Pogledite na hrib sredi zaliva pri Costa Bella. Hrib je visok 65 m in naboj je položen v njegovem temelju v višini morja. Dinamit deluje na vse strani v obsegu 30 m. Razstreljene skale potegnejo za seboj vrh hriba in če pojde vse po sreči, mora vse hrib v nekaj minah izginiti.

Ura je 11.28. Vpraševati se mi noče več. Ljudje stoje z urami v rokah na meji nevarnega ozemlja, pred njimi pa mirni in hladni karabinjerji. Ob Lungomare stoji nemo čakajoča množica. Še eno minuto. Kinooperaterji začenejo snemati. 11.30. Z ladje, ki je na nji prefekt, se začuje oster žvižg, za njim drugi in takoj za drugim tretji. Od zaliva Costa Bella zadoni zamolklo podzemno bobnenje. Ne mogočen pok, ki smo bili nani vsi pripravljeni. Komaj občutno se zamaže zemlja. Komaj toliko, da nam zobje neznatno zašklopečejo. Napete sekunde teko. Morski valovi se počasi mogočnejše bočijo. Nad Preluko stoji velik oblak. Valovi pri pomolu dosegaajo že višino 3 m.

Zdaj! Počas, majestetično se je premaknil vrh hriba, dvignil se je za 2 m, potem so pa s treskom padla mogočne skale doli in se zatrkjale na vse strani. Ogromne kepe so preselele visok oblak prahu in tam, kjer so se še malo praj sklamljale nad sinje morje strme skale, ni bilo v naslednjem hipu ničesar več. 65 m visok hrib je izginil. Ves proces je trajal komaj 5 minut. Galebi na skali Lungomare se niso dali motiti v svojem običajnem miru in so mi no gledali ta nenavaden prizor.

Življenje v gorah

Kakor preneha življenje na zemlji že davno, preden dosežemo severni in južni tečaj, tako so tudi vrhovi najvišjih gora brez rastlinskega in živalskega življenja. Mount Everest je visok 9600 metrov. Na Himalaji rastejo nekatere rastline še v višini nad 6.000 m. Večina živali se ustavi tam, kjer prenehajo rastline. Ekspedicije, ki so plezale na Mount Everest, so pa našle sledove gorskih ovac še 6.500 m visoko, zajcev in lisic 7.000 m, volkov pa 7.100 m. Letečega orla so videli še 8.300 m visoko, nekatere kavke so priletele v taborišče ekspedicije 7830 m visoko in radovednost jih je gnala celo 9.000 m visoko.

V nižjih gorskih legah življenje sicer ni bogato, je pa polno lepote in zanimivosti. V gorah imajo navadno rastline tako krasne cvetove, da se one v nižinah niti primerjati ne dajo z njimi. Znana je tudi planinska trava, ki navadna po bujni rasti, sočnosti in redilnih snoveh daleč zaostaja za njo. V gorah žive tudi živali, ki imajo pred onimi v nižinah velike prednosti. Največje ptice prebivajo v gorah. V splošnem lahko rečemo, da je življenje v gorah mnogo bujnejše, samo da ni tako bogato, kakor v dolinah, ker je boj za obstanek v gorah mnogo težji.

Mačka rešila zaklad

Družba izletnikov je našla te dni blizu eseske obale zapuščenno jahto in nekdo je izjavil, da jo lahko zasedejo, ker ni nikogar na krovu. Dva izletnika sta res splezala na ladjo in preživela zelo neprijetno noč, ker je bilo morje nemirno. Zgodaj zjutraj je pa pristal pri jahti čoln, ki je iz njega izstopil lastnik jahte z dvema spremljevalcema. Zelo vpludno je vprašal gospoda na krovu jahte, kaj delata. Ko sta mu pojasnila, je sarkastično pripomnil, da se jma nekaj sanja o odškodnini za strazenje zapuščene ladje, toda mnogo o tem baš ne vesta. Ko sem odšel na su-

ho, je dejal lastnik jahte, sem storil to v nadi, da se vrnem, in odšel sem samo po pomoč. Moja spremljevalca vama to potrdita. Zdej vaju pa vpludno prosim, da zapustita mojo ladjo. Mož je imel prav in razočarana izletnika sta morala sama veslati do obale.

V zakonu o nagradi za čuvanje so v tem primeru kaj čudne določbe. Glavno je, da si rešitelji ne smejo prilaistiti niti ladje, niti tovora, dokler je na ponesrečeni ali zapuščeni ladji kakršnokoli živo bitje, n. pr. mačka ali pes. In za tak primer je šlo pri panamski poštni ladji »Columbia«, ki je običajala blizu kalifornijske obale na pesku. Ladja je peljala za 1.700.000 funtov šterlingov zlata. Posadka je ladjo zapustila, na krovu je pa ostala mačka. In izkazalo se je, da je bila ta mačka najdragocene